

Ayşe Ece ACAR

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medeni Usul ve İcra-İflas Hukuku Anabilim Dalı
Araştırma Görevlisi

**Medeni Muhakeme Hukukunda
Elektronik İmzalı Belgelerin
Delil Niteliği**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
ANMAK İSTEDİKLERİM.....	IX
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR.....	XIX
GİRİŞ.....	1

Birinci Bölüm

MEDENİ MUHAKEME HUKUKUMUZDA DELİLLER VE SENETLE İSPAT KURALI

I. MEDENİ MUHAKEME HUKUKUMUZDA DELİLLER VE DELİLLERİN SUNULMASI.....	3
A. DELİL KAVRAMI	3
B. MEDENİ MUHAKEME HUKUKUMUZDA DELİLLER.....	7
1. Türk Medeni Muhakeme Hukukunda Delil Sistemi.....	7
2. Kesin Deliller.....	9
3. Takdiri Deliller.....	12
C. DELİLLERİN SUNULMASI.....	13
1. Delillerin Sunulması Yükümlülüğü.....	13
2. Delillerin Sunulma Süresi ve Süresinde Sunulmamasının Sonuçları.....	17

3. Masrafların Yatırılması.....	20
II. SENETLE İSPAT KURALI.....	21
A. BELGE VE SENET KAVRAMLARI	21
1. Belge	22
2. Senet	24
B. SENEDİN UNSURLARI	25
1. Somut Bir Cisim Olma.....	25
2. Yazılılık	26
3. İrade Beyanı İçerme.....	27
4. İmza	28
a. Islak İmza Kavramı ve Hükümleri	28
b. Islak İmzanın İşlevleri	32
c. El Yazısı İle Atılan İmzanın Şekline Dair Düzenlemeler	35
d. İmza Atamayan Şahısların Durumu ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m. 16 ile HMK m. 206 Arasındaki Çelişki.....	38
(1) İmza Atamayanların Yapacakları İşlemlere Dair TBK.'de ve HMK'de yer alan hükümler	38
(2) Görme Engellilerin Durumu	40
(3) Usuli İşlemler Bakımından Ortaya Çıkan Durum.....	42
(4) Sıhhat Şartı ve İspat Şartının Karşılaştırılması.....	47
(5) İşlemlerin Hangi Kanuna Göre Yapılması Gerektiği	50
C. SENETLE İSPAT ZORUNLULUĞU	52
D. SENET TÜRLERİ	54
1. Resmi Senet	55
2. Adi Senet.....	58
E. SENETLE İSPAT KURALININ İSTİSNALARI	62
1. Karşı Tarafın Açık Muvafakati.....	62
2. Delil Başlangıcı	62
3. Maddi veya Manevi İmkansızlık Halleri	63
4. Delil Sözleşmesi.....	64

İkinci Bölüm ELEKTRONİK İMZA

I. ELEKTRONİK İMZA KAVRAMI.....	65
A. ELEKTRONİK VERİ VE ELEKTRONİK BELGE.....	65
B. ELEKTRONİK İMZA	68
1. Mukayeseli Hukuk ve Türk Hukukunda Elektronik İmzaya Yönelik Tanımlar	68
2. Mukayeseli Hukukta Ve Türk Hukukunda Elektronik İmzaya Dair Düzenlemeler	71
a. Mukayeseli Hukukta Elektronik İmzaya Dair Düzenlemeler	71
b. Türk Hukukunda Elektronik İmzaya Dair Düzenlemeler	74
II. GÜVENLİ ELEKTRONİK İMZA.....	77
A. ELEKTRONİK İMZA YÖNTEMLERİ	77
B. DİJİTAL (SAYISAL) İMZA	79
1. Açık Anahtar Altyapısı.....	82
a. Asimetrik Şifreleme Yöntemi	82
b. Hash Fonksiyonu.....	86
c. Zaman Damgası.....	88
2. Sertifika Makamları.....	89
a. Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcıları	89
b. Ülkemizdeki Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcıları..	91
c. Sertifika Mali Sorumluluk Sigortası	93
d. Yabancı Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcıları Tarafından Verilen Elektronik Sertifikaların Geçerliliği	94
C. DİJİTAL İMZA İLE ISLAK İMZANIN İŞLEVLERİNİN KARŞILANMASI.....	96
1. Kimlik Tespiti	96
2. Sonuçlandırma	96
3. Gerçeklik İşlevi	97

4. Uyarı İşlevi.....	98
5. Devamlılık.....	99
6. İspat İşlevi	99
D. GÜVENLİ ELEKTRONİK İMZANIN UNSURLARI.....	100
1. Münhasıran İmza Sahibine Bağlılık	102
2. Yalnızca İmza Sahibinin Tasarrufunda Bulunan Güvenli Elektronik İmza Oluşturma Aracı İle Oluşturulma	103
3. Nitelikli Elektronik Sertifikaya Dayanarak İmza Sahibinin Kimliğinin Tespitini Sağlama.....	104
4. Elektronik Veride Sonradan Herhangi Bir Değişiklik Yapılıp Yapılmadığının Tespitini Sağlama	106
E. MOBİL İMZA.....	107
III. GÜVENLİ ELEKTRONİK İMZANIN KULLANIMI	111
A. GÜVENLİ ELEKTRONİK İMZA OLUŞTURMA ARACI EDİNME	111
1. Bireysel Başvuru	111
2. Kurumsal Başvuru	112
B. ELEKTRONİK ORTAMDAKİ BELGELERİ GÜVENLİ ELEKTRONİK İMZA İLE İMZALAMA.....	114
1. Güvenli Elektronik İmza Oluşturma Araçları.....	114
2. Güvenli Elektronik İmzalı Belge Oluşturmada İzlenecek Yol	116
C. GÜVENLİ ELEKTRONİK İMZA İLE GERÇEKLEŞTİRİLEMEYECEK İŞLEMLER.....	119
D. UYAP ÜZERİNDE GÜVENLİ ELEKTRONİK İMZA KULLANIMI	122
1. UYAP	122
a. UYAP Sistemi	122
b. UYAP Üzerinden Yargı Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Usul ve Esaslar	124
2. Avukat Portalı ve Vatandaş Portalı.....	127

3. UYAP Üzerinden Hukuk Davası Açma ve e-Takip	128
a. Dava Açma	128
b. E-Takip.....	131
4. UYAP Üzerinden Dava Dosyasını İnceleme ve Dava Dosyasına Belge Ekleme	132
a. Dosya İnceleme	132
b. Dava Dosyasına Belge Ekleme.....	133
5. Evrak Doğrulama	135

Üçüncü Bölüm

ELEKTRONİK İMZALI BELGELERİN DELİL NİTELİĞİ

I. DİJİTAL İMZALI BELGELER İLE SENEDİN UNSURLARININ KARŞILANMASI.....	137
A. SOMUT BİR CİSİM OLMA.....	137
1. Elektronik Belgelerin Görünüm Şekilleri.....	137
2. Dijital İmzalı Belgelerin Somut Bir Cisim Olma Unsurunu Karşılması	142
B. YAZILILIK.....	143
C. İRADE BEYANI İÇERME.....	145
D. İMZA	146
E. DİJİTAL İMZALI BELGELERİN SENET OLUP OLMADIĞI VE ELEKTRONİK SENET KAVRAMI	147
II. ELEKTRONİK İMZALI BELGELERİN DELİL NİTELİĞİ.....	150
A. GÜVENLİ ELEKTRONİK İMZA DIŞINDA BİR ELEKTRONİK İMZA İLE İMZALANMIŞ BELGELERİN DELİL NİTELİĞİ	151
1. 1086 sayılı HUMK'a Göre.....	151
a. Yazılı Delil Başlangıcı Olabilme Bakımından Değerlendirme	151

b. Özel Hüküm Sebepleri Olabilme Bakımından Değerlendirme	154
2. 6100 sayılı HMK'ye Göre	155
B. GÜVENLİ ELEKTRONİK İMZALI BELGELERİN DELİL NİTELİĞİ	157
1. 1086 sayılı HUMK'da Güvenli Elektronik İmzalı Belgelerin Delil Niteliği	157
2. 6100 sayılı HMK'ye Göre Güvenli Elektronik İmzalı Belgelerin Delil Niteliği	160
III. GÜVENLİ ELEKTRONİK İMZANIN İNKARI VE İNCELENMESİ.....	165
A. GÜVENLİ ELEKTRONİK İMZANIN İNKARI	165
1. Güvenli Elektronik İmza Oluşturma Aracının İradi Teslimi Durumunda İmzanın İnkarı ve Bu Durumun Hukuki Sonuçları	166
2. Güvenli Elektronik İmza Oluşturma Aracının İrade Dışı Elden Çıkması Durumunda İmzanın İnkarı ve Bu Durumun Hukuki Sonuçları	170
B. ELEKTRONİK İMZANIN İNCELENMESİ.....	173
1. 1086 Sayılı Kanun'a Göre Elektronik İmzalı Belgelerin İncelenmesi	173
2. 6100 Sayılı Kanun'a Göre Elektronik İmzalı Belgelerin İncelenmesi	177
IV. ADİ HACİZ YOLUYLA TAKİPTE İTİRAZIN KALDIRILMASI TALEBİ BAKIMINDAN GÜVENLİ ELEKTRONİK İMZALI BELGELER	181
A. GENEL OLARAK	181
B. İTİRAZIN KESİN KALDIRILMASI TALEBİ BAKIMINDAN GÜVENLİ ELEKTRONİK İMZALI BELGELERE DAYANILMASI.....	183
C. İTİRAZIN GEÇİCİ KALDIRILMASI TALEBİ BAKIMINDAN GÜVENLİ ELEKTRONİK İMZALI BELGELERE DAYANILMASI.....	187

V. YARGILAMANIN YENİLENMESİ BAKIMINDAN ELEKTRONİK İMZALI BELGELER	188
A. GENEL OLARAK	188
B. ELEKTRONİK İMZALI BELGELERE YARGILAMANIN YENİLENMESİ SEBEPLERİ KAPSAMINDA DAYANILMASI.....	190
1. HMK m. 375/ç Kapsamında Elektronik İmzalı Belgeler	191
2. HMK m. 375/d Kapsamında Elektronik İmzalı Belgeler	192
SONUÇ	195
KAYNAKÇA	199